

Nói mãi cô bạn học ngày xưa ở Quảng trị mới gặp lại trên phone, hứa sẽ gửi hình gia đình sang cho tôi xem. Một người bạn học cùng lớp nhưng khác Trường, tôi học Trường Trung Học Thánh Tâm, Ngọc Hạ học Trường Trung Học Phước Môn. Cùng đường nhưng khác thôn, cùng con đường Duy Tân kéo dài ở Góc Bàu đến cầu Ba Bến, nhà tôi rẽ trái khi qua khỏi Góc Bàu một đoạn ngấn vào thôn Hạnh Hoa, còn Ngọc Hạ đi thẳng thêm một đoạn rồi rẽ phải vào thôn Trí Bư. Nhà Ngọc Hạ, một căn nhà ngói kang trang nấp sau những hàng tre xanh, gần cuối ngõ.

Hơn hai tháng trước đây, một buổi chiều cuối tuần, đang ngồi xem TV ở phòng khách, có tiếng chuông điện thoại reo:

- Alo! Tôi nghe.
- Anh Hữu Chánh phải không?

Tôi nhận ra tiếng của Nhật Lệ, cũng là một cô bạn học Quảng trị năm xưa đang ở tận Boston. Gia đình Nhật Lệ là lớp người Việt đầu tiên đến Hoa kỳ sau năm 1975. Dù xa quê đã lâu, nhưng Nhật Lệ vẫn còn giữ được giọng nói miền Trung, chồng Nhật Lệ ngày xưa là một Giáo sư dạy một Trường Trung Học ở Long khánh.

Tuy tôi và Nhật Lệ cùng chung một tuổi, nếu như ở Việt Nam thì vấn đề tranh chấp người lớn kẻ nhỏ cũng khó, nhưng may mắn ở Hoa Kỳ, kể cả tuổi thì người ta căn cứ vào tháng đẻ thân nhận học sinh vào trường học, nhiều trường hợp chi sớm, hay muộn một ngày mà phải nhận thêm, hay bớt một năm. Do đó vì sinh sau tôi vài tháng, nên Nhật Lệ đành ngậm đắng nuốt cay bước ra khỏi vòng

tranh chấp, một tiếng anh Hai, hai tiếng anh Hai, riết rồi quen, từ bạn trở thành em gái lúc nào không hay. Tuy lớn nhưng Nhật Lệ tính hay hờn dỗi, cho nên ngày xưa đi học bạn bè đã đặt cho Nhật Lệ biệt danh: “Lệ nũng.” Cho đến bây giờ sống trên đất Mỹ, Nhật Lệ chưa có dịp làm Gà mời bạn bè tham dự để đổi tên.

Với tôi, dù là Bạn hay trong vai một cô em gái bắt đắc dĩ, thì Nhật Lệ vẫn là một trong những người bạn Quảng Trị mà tôi cảm mến, bởi tánh tình hiền hòa, dễ thương.

- Anh đây! Nhật Lệ có khỏe không?

- Em khỏe! Anh Hai nì, anh còn nhớ Ngọc Hạ không? Nó người làng Trí Bưu và học Phước Môn với em đó.

- Ủ ! A... ! Anh nhớ rồi, có phải Ngọc Hạ em gái của ... mà bây giờ Ngọc Hạ ở đâu?

- Anh hai biết không? nó sang Hoa kỳ đã hơn 7 năm nay rồi. Hồi mới sang, nó ở Texas, nhưng vì công ăn việc làm, gia đình nó đã di chuyển lên Tiểu bang Maryland. Hôm qua tình cờ nói chuyện với người bà con ở Texas, biết được tin nó, em vừa gọi nó xong, nó mừng lắm vì gặp lại bạn bè.

- Rứa há? Nhật Lệ cho anh số điện thoại của Ngọc Hạ được không?

- OK! Ngọc Hạ có hỏi em. Bên này bạn bè Quảng Trị có đông không?

Em nói với nó:

- Người Quảng Trị đông, nhưng bạn bè cùng lớp thì ít thôi, đang sống rải rác ở một vài Tiểu bang.

Em hỏi Ngọc Hạ:

- Mi còn nhớ anh Hữu Chánh, học ở Thánh Tâm không?

Ngọc Hạ nói:

- Tên nghe quen, nhưng lâu quá tao không nhớ.

- Ủ! chắc lâu quá nên Ngọc Hạ quên. Tôi khẽ trả lời.

***

Mùa Hè đỏ lửa năm 1972. Khi chiến cuộc ngày càng khốc liệt

trên vùng giới tuyến Quảng trị, quê tôi ngập tràn trong khói lửa, đạn bom. Mảnh đất nhỏ nhoi hiên hòa này có lẽ là một trong những phần đất bất hạnh nhất, so với những tỉnh hay thành thị của Miền Nam. Hết thiên tai bão lụt hằng năm, rồi chiến tranh lại về, mang theo những đau thương, mất mát cho người dân Quảng trị.

Trong một chuyến về phép thăm Mẹ tôi cũng vào mùa Hè đỏ lửa năm 1972. Tôi không được về thăm lại Phố Quảng, vì người dân ở đó đã vào Đà Nẵng lánh nạn chiến tranh, trong đó có Mẹ tôi. Những ngày phép, được mang trên mình bộ quân phục của người lính Thiếu Sinh Quân, lòng không khỏi có chút tự hào, khi bước đi trên những con đường xa lạ ở thành phố Đà Nẵng.

Một hôm, thật tình cờ, tôi gặp lại Ngọc Hạ ở nhà người anh họ, vì Ngọc Hạ là em vợ của anh tôi, nàng cũng theo gia đình từ Quảng Trị vào Đà Nẵng để lánh nạn. Tôi nhận ra ngay người bạn cùng lớp nhưng khác Trường, cùng đường nhưng khác thôn này. Trước mặt tôi bây giờ Ngọc Hạ đã là một cô thiếu nữ duyên dáng, với mái tóc cắt ngắn, đôi mắt và nụ cười tinh nghịch nhưng không làm mất vẻ thùy mị của người con gái mới lớn dễ thương. Nàng cũng nhận ra tôi, người bạn năm xưa ở Quảng Trị đã sớm thương màu áo lính hơn màu phượng thắm sân Trường. Ngọc Hạ hình như vẫn còn mang nỗi bàng hoàng của những ngày nàng vừa trải qua, ở nơi đó ngày đêm nghe đạn pháo, chiến tranh đã làm mai một những ước mơ của một người con gái lớn lên trong vùng lửa đạn, đã mang đi Quảng trị hôm qua, để lại đổ nát hoang tàn cho Quảng trị hôm nay.

Đối với nàng, còn đâu guốc mộc khua vang bước chân chiều tan trường lộng gió? Còn đâu trường cũ với tháng ngày đến lớp với bạn bè, thầy cô? Còn đâu giờ ra chơi sân Trường Trung học Phước Môn như đàn ong vỡ tổ, hai vạt áo dài trắng trước sau được cột lên cao cùng bạn bè cho trò chơi ừ mọi, đuổi bắt. Hay đôi khi một mình từ hành lang ở đây lầu trên cao mơ màng nhìn xuống con đường Quang Trung chạy dài mất hút ở hai đầu. Và còn đâu những lần trốn học, rủ nhau vài ba đứa trên chuyến đò ngang qua sông Thạch Hãn đến Chùa Sư Nữ ở phía bờ bên kia, ngồi dưới bóng mát hàng dương theo gió vi vu, lắng nghe tiếng chuông Chùa ngân vang và thả hồn theo những ước mơ của thời con gái.

Tình cờ gặp lại nhau hôm nay, tôi và Ngọc Hạ đã nói với nhau

những mẩu chuyện vu vơ của tuổi học trò trước đây, về những bạn bè thân quen, nhắc lại một vài kỷ niệm.

Hình như có một cái gì đó ngại ngùng giữa tôi và Ngọc Hạ, không còn mang tính vô tư, hồn nhiên như những tháng ngày trước đây ở quê nhà Quảng Trị, thỉnh thoảng vẫn gặp nhau trên đường về sau những buổi chiều tan học. Có lẽ tôi và Ngọc Hạ mơ hồ cảm nhận được điều đó, và chúng tôi như những người khách trong một chuyến viễn du, đứng trước một phong cảnh đẹp nên thơ, tuy tò mò, nhưng cả hai đều không biết phải bắt đầu từ đâu?

Trên đường chờ tôi trở lại Trại tạm cư Non nước Đà Nẵng, anh tôi vừa lái xe, vừa quay mặt ra sau hỏi :

- Chú có thích dì Ngọc Hạ không?

Giật mình như có ai đó đang bắt gặp sự suy nghĩ thoáng qua, tôi mỉm cười và không nói.

Thực ra tôi và Ngọc Hạ chỉ là những người bạn cũ gặp lại nhau, đã biết nhau ở những ngày còn đi học. Hình ảnh áo trắng bay bay mỗi lần qua đoạn trống trước căn cứ Hoa Kỳ trên đường Duy Tân ở Quảng Trị, hay những lần tình cờ gặp gỡ trên đường về nhà, sau những giờ tan trường. Những rập nối hình ảnh đã qua trong quá khứ của một đoạn phim không có chủ đề. Nhất là sự tình cờ gặp gỡ hôm nay, có lẽ chưa đủ thời gian để vượt qua giới hạn của tình bạn ngày xưa. Vì dù sao, yếu tố thời gian vẫn còn là điều kiện ắt có và đủ để người Lĩnh trẻ như tôi giải trình được bài tính khó mang tên tình cảm. Trong cuộc đời, có biết bao nhiêu chuyện dễ nói, nhưng trong trường hợp nào đó, một lời thôi cũng khó nói ra.

Sau này với kinh nghiệm tháng ngày miệt mài ở trường Đồi, lỗi tai tôi đã nhiều lần lùng bùng không phải vì tiếng đại pháo, bom rơi, nhưng bởi tiếng pháo vu qui vọng về của nhà ai cuối ngõ, và những lời già biệt viết vội vàng của người con gái tôi đã để mắt, ghé tình, và lời yêu chưa dám ngỏ.

“Ba mẹ em nói, thế gian này đâu phải chỉ mình anh.”

Nhiều khi tôi nghĩ và giận ai đó thuộc lớp người đi trước, đã chỉ cho lớp người theo sau, đừng quá vội vàng, vì “Dục tốc bất đạt.” Nhưng đôi khi, họ đâu hiểu nỗi đau khổ của những người “Chậm chạp thường thiệt thua.”

13 năm sau, năm 1985, lại một lần tình cờ, tôi gặp Ngọc Hạ ở Sài Gòn. Nàng giờ đã có gia đình và đang sống với chồng con ở một thành phố bên cạnh, nghe nói cũng đang lận đận với cuộc sống và nhiều nỗi lo toan.

- Khi nào rảnh, nhớ ghé lại nhà mình chơi nghe.

Trước khi chia tay, Ngọc Hạ còn nói theo một câu mời, tôi gật đầu và đưa mắt nhìn theo chuyến xe chiều, mang theo cánh hoa sau mùa loạn ly, đang hòa vào thành phố Sài Gòn xôn xao, đang chuẩn bị lên đèn ...

Tôi chợt nhớ đến mùa hè năm nào bạn bè gặp nhau. Có những niềm riêng ngập ngừng che dấu, lòng miên man nghĩ về những thay đổi của những mảnh đời sau mùa tao loạn giữa quê hương. Và chính tôi cũng như Ngọc Hạ, đang bị cuốn theo dòng chảy của cuộc đời, nên ý niệm của hai chữ tương lai, nghe mơ hồ như tiếng vọng về từ những cơn mê .

***

Hôm nay, sau 23 năm giữa quê người xứ lạ, biết được tin Ngọc Hạ và gia đình đã đến định cư ở xứ người. Tôi thật sự mừng cho cô bạn học ngày xưa, ít ra nàng cũng như tôi, đã tìm thấy được những ngày tháng bình yên trong cuộc sống. Dù sao, sự lo toan, vất vả không còn là vấn đề chính được đặt ra ở xứ này. Tôi thầm cầu mong cho Ngọc Hạ, thật nhiều hạnh phúc bên mái ấm gia đình. Và chúng tôi sẽ mãi là những người bạn của nhau, đã có một thời sinh ra và lớn lên trên vùng đất yêu thương Quảng Trị.

An Nguyen

